

Культура 10

09-28-2024

Тиждень #4

Лекція 17:

Різьба 20-го і 21-го століття
(початок – закінчення)

Завдання (з книжки *Українська Культура I*):

Прочитати:

Лекція 18:

Олександр Архипенко
ст. 220-223

Виконати:

Виконати «Вправа – аналіза» питання 1-4 на ст. 221-222 в книжці *Культура I*.

ОЛЕКСАНДЕР АРХИПЕНКО ТА ЙОГО ЗНАЧЕННЯ У СВІТОВОМУ МИСТЕЦТВІ

1. Архипенко вважається одним із найбільших скульпторів нових часів. Багато істориків мистецтва вважає Архипенка батьком модерної скульптури, бо він був піонером модерної скульптури й найбільше змінив характер скульптури. Його значенню у розвитку модерної скульптури не дорівнює, мабуть, жодний інший скульптор.

Архипенко був один із найбільш творчих інноваторів у скульптурі. Його ідеї використовує багато сучасних скульпторів, але не завжди відмічають, наскільки вони завдячують Архипенкові.

2. Історики мистецтва начисляють аж 20 інновацій, впроваджених Архипенком у скульптуру. Серед них є такі:

-- зведення (редукція) форми до абстрактної ідеї предмета. Замість докладного зображення предмету, усе в нього є спрощене. Архипенко прагне, щоб глядач не так задумувався над значенням скульптури, як відчув чи "пережив" його.

-- Він впровадив нові матеріали до скульптури (напр. прозорі матеріали, як скло та плястика) і перший творив скульптури при комбінації матеріалів (напр. композиції, що складаються з дерева, металу й скла). Таку комбінованість називають "колажем".

-- Він впровадив змеханізовану скульптуру (що рухається).

-- Він відновив традицію забарвлення різьби (поліхромність) і поєднав малярство з різьбою ("скульпто-живописи").

-- Він створив скульптури з внутрішнім освітленням.

-- Він розширив роллю порожнечі ("негативного простору") у своїх різьбах. Ці отвори внутрі скульптур, створюють ефект прихованої сили.

-- Він перший переніс ідеї кубізму та футуризму з малярства до різьби.

2. Архипенко народився у Києві, а місцями проживання, студій і творчої діяльності протягом життя були Київ, Париж і Нью Йорк, де жив від 1920-их років до своєї смерти у 1964 р. Ще молодим став на шлях пошуку за новими виразами для різьби. Постійно експериментував, то з новими ідеями, то новими стилями, то з новим матеріалом. Разом створив понад 1000 скульптур.

3. У творчості Архипенка помітні також українські впливи. У багатьох його творах видно відгуки форм, що їх бачимо в орнаментіці трипільської кераміки та в трипільських статуетках, в скитській різьбі на золотих предметах, в степових статуях "кам'яних баб" та у візантійських церковних іконах. Крім цього, Архипенко створив кілька скульптур з українською тематикою: бюсти Т. Шевченка, князя Володимира Великого, І. Франка, що стоять у Клівленді та в інших місцях.

Пояснення слів

прозорий - transparent
спрощений - simplified

Творче домашнє завдання

Пошукайте в американській книжці, енциклопедії або іншому джерелі довідку про Олександра Архипенка. Коротко напишіть своїми словами головні інформації, подані у тому джерелі про Архипенка. Особливо зверніть увагу на те, що пишуть про походження Архипенка, його місце і ролю в історії різьби і його заслуги для різьбарського мистецтва. Пам'ятайте, щоб відмітити джерело, якими користуєтеся.

Вправа - аналіза

Простудіюйте різьби Олександра Архипенка внизу та прочитайте думки Архипенка про завдання мистця. Відтак дайте відповіді на питання, що слідуєть.

"Світ хотів би, щоб мистець виклав усе, як на долоні руки. Щоб без жодного зусилля зрозуміти усе. Я думаю, що в такому разі не було б ніякої творчости. Мистець, який творить, примушує і глядача до творчости. Він дає глядачеві імпульс, що штовхає його до руху. Коли подати глядачеві тільки символ, він мусить і сам почати творчо думати".

ЖІНКА ЩО СИДИТЬ

Ernst Barlach
Kunstwerk, 1927-28
Kunstwerk, 1927-28
Kunstwerk, 1927-28
Kunstwerk, 1927-28

ЖІНКА ЩО ЗАЧІСУЄТЬСЯ

ГОНДОЛЪЕР

ЖОЗЕФІНА БОНАПАРТ

БЛАКИТНА ТАНЦЮРИСТКА

ЦАР СОЛОМОН

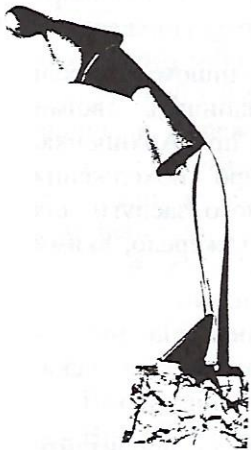
Задрапована
Жінка

Жінка
яка зачісується

Гондол'єр

Схилена

Блакитна
танцівниця

Цар Соломон

1. Чи мистецтво Архипенка можна окреслити як реалістичне чи абстрактне? Чому?
2. Знайдіть пояснення, чому Архипенко обрав такий напрям у своїй творчості.
3. Чи погоджуєтесь з думками Архипенка у цитаті, поданій на попередній сторінці? Чому?
4. Виберіть два твори Архипенка та постарайтеся пояснити, як вони відзеркалюють назву, яку Архипенко їм дав.